

NÉPI EGYSÉG

POLITIKAI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő:

Kurkó György

Bejegyezve a brassói törvényszéken G. II. 1768/1944 szám alatt

Ingedyezte: Cenzura Militară

a Presel sub No. 1437, 7. X. 1944

larc magyar reakcióval

Czikó Nándor, a romániai Magyar Népi Szövetség központi végrehajtó bizottságának tagja a következő üzenetet küldi Erdély magyarságának:

— A romániai magyarság életében komoly nehézségeket okoz a magyar reakció dalatti munkája. Eltéríti a tömegek figyelmét a komoly és időszerű kérdésekről és ellenségesen befolyásolja a két nép békülésének lehetőségeit.

Legutóbbi észak-erdélyi körutam alkalmából számos kirívó cselekedetet észleltem. Alkalmam volt meggyőződni arról, hogy még felelős állásban lévő egyének reakciós hangot ütnek meg. Tudomásomra jutott, hogy egyes papok a szökevényről uszítanak azt hirdelve, hogy az újak, a demokrácia szószólói, hazudnak. Tanácsok és tanítók diákjaikkal együtt irodenta verseket írnak és terjesztenek. A magyar reakció, Horthy és Szálasi ügynökei hazugságokat és álhíreket szuttognak. Ez egyéni érdekekből vagy politikai éhídlátásból nem akarják észrevenni, hogy augusztus 23-a után, de különösen június 6-a után minden megváltozott. Ezek folytatni akarják azt a politikát, amely romlásba döntötte egész Európát, amelyet emberáldozatot szedett és amelynek eredménye a mai szükség.

De a mi reakciós elemeink csak jelszavakban különböznek a román reakcióktól. A valóságban egyezsége létezik. Ma is, aki ártatlan magyar polgárokat gyilkoltatott halomra. Olyan kormányt akar az ország élére, amely szabad hírt és meg akarja akadályozni a demokratikus erők kifejlődését. Horthy reakciói és a vidéki hatalmasságok viszársirják azt az időt, amikor falvak, sőt egész vidékek álltak vigyázba egyetlen zavukra, amikor a kormány rendelkezései őket védtek. Szeretnék visszahozni azt az időt, amikor szabadon garázdálkodhattak.

A reakciók aljas eszközökhöz, a rágalmazáshoz és hazug hírvéréshez folyamodnak, hogy megteremtsék a régi helyzet visszaállításának lehetőségét. Olyan hazug híreket is terjesztenek például, hogy a hazatérő foglyokat a hatóságok elfogják és a földvári táborkba internálják, negyvenkilencet pedig megölték. A Magyar Népi Szövetség brassói tagozata megvizsgálta az ügyet és megállapította, hogy egyetlen egyet sem zártak táborkba és egyetlen egyet sem öltek meg. De nem riadnak vissza a komolyabb és a magyarság létérdekeit veszélyeztető propagandától sem. A pengőbevéltás idején azt hangoztatták, hogy pénzt nem válsza be senki, mert később 60—70 lejt is fog kapni érte. A valóságban ma a pengő 6—7 lejt vásárolja az azok közül, akik megtartották pénzüket, számosan egész vagyonukat elvesztették. Egy másik kirívó eset a sorozásokkal kapcsolatban az az uszítás, hogy a fiatalok ne menjenek sor alá. Ez a propaganda nemcsak káros, de büns is, mert egész sorát teszi földönfutóvá azoknak, akik hallgatnak rá.

A jelenlegi kormány a nép kormánya, a hadsereg a nép hadserege. Nekünk magyaroknak is érdekünk, hogy a jelenlegi kormány minél szilárdabban álljon a helyén. Ezt csak úgy érhetjük el, ha teljes erőnkkel támogatjuk a kormány munkáját. A demokratikus hadsereg, amely védi a népet, bennünket is véd, fontos tehát, hogy tovább építsük a hadsereg népi jellegét. Érdekünk, hogy a román néppel közösen védjük meg közös hazánkat és közös sorsunkat.

Nehéz idöket élünk. Románia demokratikus kormánya minden lehetöt elkövet, hogy kielégítő életkörülményeket teremtsen. Groza Péter dr. kormánya megmu-

Tegnap délelött megnyílt a világ Szakszervezeteinek történelmi jelentőségű értekezlete

60 millió szervezett munkás képviselői Párisban — Fontos kérdések a külügyminiszeri értekezletek napirendjén - Sztrájkok Olaszországban és Amerikában

(Páris) Tegnap délelött ünnepélyes keretek között nyílt meg a francia fővárosban a Munkásszervezetek nemzetközi értekezlete. A nagygyűlésen résztvevő kiküldöttek több mint 60 millió szervezett munkást képviselnek.

Az értekezlet Jouhaux, a franciaországi szakszervezetek főtitkára, a nagygyűlés elnöke nyitotta meg, aki meleg szavakkal üdvözölte a világ dolgozóinak képviselőit, majd rámutatott arra, hogy a hitlerista és a japán nagyhatalmi örök rablásai után a világkét a szervezett termelésre kell építeni. Meg kell szüntetni a trösztök és a kartelek rendszerét, mert a munkásság nem hajlandó ezután a gazdasági és hódító háborúk eszköze lenni. Meg kell szüntetni azt a tévhitet, hogy a gazdasági szabadelvűségben rejlik az emberiség boldogulásának útja. A gazdasági szabadelvűség a szocializmus egészséges eszméivel szemben teljes csődöt mondott.

Jouhaux beszéde végén indítványozta, hogy a Munkásszervezetek Világszövetségének megalakítása után a világ munkássága kapjon helyet az Egyesült Nemzetek gazdasági és szociális szervezetében, hogy a világ munkásainak érdekeit képviselhessék.

Jouhaux megnyitó beszéde után a spanyol kiküldöttek határozati javaslatot terjesztettek elő, melyben kérték a Franco-Spanyolországgal és Argentínával való diplomáciai kapcsolat megszakítását. A párisi történelmi jelentőségű tanácskozássok tovább folynak.

Gyorsított ütemben folynak a londoni megbeszélések

(London) A külügyminiszterek értekezletéről kiadott hivatalos jelentés szerint a tegnapi ülésen a következő három nagytfontosságú kérdérsről tanácskoztak:

1. Az európai folyók hajózásának kérdése.
2. Ausztria ellátásának ügye.
3. A szovjet állampolgárok hazaszállításának meggyorsítása.

A Reuter ügynökség úgy tudja, hogy nemcsak a fenti kérdések, hanem az összes többi nagyhorderejű kérdések megoldása is gyorsított ütemben folyik, bár az egyes államok részéről támasztott területi követelések és az ezzel kapcsolatos részletes tanulmányozások kissé hátráltatják a munkálatokat.

A Délsláv Államszövetség területi követelésekkel lépett fel Ausztriával szemben és Karinthiát követeli, míg Csehszlovákia Felső-Szilázia egyes részeire jelentette be igényeit.

A munkáspártok megkettőzték mandátumait a franciaországi választásokon

(Páris) A franciaországi részleges községi választásokon a munkáspártok, a Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt eddigi mandátumainak számát megkettőzték. A Párisban és a főváros környékén a Kommunista Párt abszolút többséget szerzett.

A francia lapok rámutatnak arra, hogy a vasárnapi választási eredmények tükröképét adják a franciaországi politikai erőviszonyoknak és a közeljövöben lefolyó általános választások előjátékának tekinthetők.

Általános munkabeszüntetés Triesztben

(Belgrád) Triesztben a szlovén-olasz Fasiszta Ellenés Szervezetek kimondták az általános munkabeszüntetést. Ennek kö-

vetkeztében a forgalom teljesen megbémult, a kikötőben a kirakodásra váró hajók munkásai szintén beszüntették a munkát. Az angol megszálló katonai hatóságok szigorú rendszabályokat léptettek életbe a forgalom biztosítására. Egy későbbi jelentés szerint a mozgalom kiterjedt Polára, Montefalconéra, és néhány óra leforgása alatt egész Északolaszországra.

Szálasi bujkáló híveinek tisztú összesküvését leplezték le Magyarországon

(Budapest) A magyar politikai rendőrség nagyarányú fasiszta összeskűvést leplezett le. A régi Prónay, Ostenburg és Héjjas különítmények fasiszta tisztjei szervezték meg a földalatti szervezetet, amely a választások idején akarta veszedelmes terrorcselekményeit elkövetni. A szervezkedés mögött ismert fajvédő politikusok állottak. A legfőbb szerepet dr. Kádár Mihály MÁV kórházi főorvos vitte. Bilkey Papp Zoltán orvosnövevény volt a jobboldali érzelmű egyetemi hallgatók vezetője, ő szervezte meg a terrorcselekmények aktív végrehajtójául a Turul szövetség, a Csaba és a Hungária Bajtársi Egyesület szélsőséges alakulatait. A Húvös-völgy egyik elhagyott helyén áll az a hatalmas villa, amelyet a terrorcselekmények központjává rendeztek be. A kapun csak jelszóval lehetett belépni. A lezárt helyiségekben volt a fegyvertár, a nyomda és a kémiai műhely. Itt állították össze a röpcédulákat, amelyek-

kel napokon keresztül elárasztották egész Budát.

Itt állították össze a robbanóanyagok segítségével a bombákat és kézigranátokat. A rendőrség hetek óta figyelte a villát.

A villában szövetkező terrorista szervezet tagjai nem is sejtették, hogy az árnyas fák alatt andalgó szerelmes párok tulajdonképpen detektívek voltak, akik aláládon szemmel tartottak minden, a villábe és kimenő embert.

Egy éjszaka megrohanták a villát és ekkor fogták le a szervezet tagjait.

A nyomozás megállapítása szerint a leleplezés napján készült el a halál-lista, amelynek élén a munkáspártok exponált politikusai és a fasiszta ellenes szervezetek vezetői állottak.

A listában szerepeltek a kormány tagjai is. Fel akarják robbantani több nyomdát, sőt a Parlamentet is.

A pokoli terv a legsúlyosabb helyzetbe hozta volna az egész országot. A letartóztatottak teljes listáját még nem hozták nyilvánosságra.

tatta, hogy szívén viseli a magyarság sorsát. Rendezte a magyar iskolák és egyetem kérdését. A bukaresti rádióban naponta magyar szót, magyar zenét hallunk. A nyelvviszág miatt állásukat veszített tanárokat és tanítókat fokozatosan visszahelyezik állásaikba és figyelembe veszik elvesztett éveiket is. Rendezték az állampolgársági ügyeket és csak azokat utasítják ki az országból, akik augusztus 23-a után jöttek ide. Tanárok, orvosok és szakmunkások ezekben is kivételek és állampolgárságot nyerhetnek. A magyaroknak a románokkal egyenlő jogai vannak, amelyek törvények biztosítanak. Ezeket mind a demokratikus Groza kormánynak köszönhetjük. Még vannak elintézetlen

kérdéseink, de reméljük, hogy fokozatosan ezeket is pótolni fogjuk.

Csak közös népi munkával, soraink könyörtelen megtisztításával, demokratikus szellemmel és becsületes munkával fogunk eredményt elérni. A magyar reakció csak gyűlölködést eredményezett. Megakadályozza a kibékülés lehetőségét és megmetyezi a nép lelkét. Az erdélyi románok és magyarok évszázadok óta együtt laknak, politikailag és gazdaságilag is közös a sorsuk. Nem szabad külön román, vagy magyar politikát csinálni. A széthúzás kárhozatos volt, míg az összefogás soha nem látott virágzó fejlődésnek nyitja meg az utját.

Becsületesen és őszintén bele kell kap-

csolódnunk az ország újjáépítésének munkájába és gazdasági életének újjászervezésébe. Jól ismerjük reakciósainkat és óva intünk mindenkit tőlük. Le kell lepelniz és szét kell zúzni őket! Ez a reakció tovább akarja folytatni aknamunkáját, hogy újabb háborút és halált zúdítson Európa népeire. De terveiknek meg kell történniök egységes összefogásunkon. A magyarságnak a Groza kormány mellett a helye és minden erejéből támogatnia kell a Nemzeti Demokratikus Arcvonal munkáját. A magyarságnak a kormány mellé kell tömörülnie, mert ez az összefogás erőt ad a demokrácia teljes megvalósításához és jobb, szebb életet segít a magyarságot.

Ahol a jövőnk készül

Látogatás a Népvédelem szentgyörgyi gyermekotthonában

(Sepsiszentgyörgy, a N. E. tudósítójától) Néhány nappal ezelőtt meglátogattuk az Ott-utcai létesített gyermek napköziotthont. Ez az intézmény a háromszékes Népvédelmi Szervezet felügyelete alatt áll és ugyancsak a szervezet gondoskodik az intézmény fenntartásáról. Az otthonnak az a rendeltetése, hogy magába ölelje azokat az apró gyermekeket, akik a gyűlöletes fasiszta rablőhadjárat folytán korán elvesztették apjukat, sokszor anyjukat is.

Amikor az utolsó fasiszta is elhagyta a szentgyörgyi falakat, akkor a Népvédelem tevékeny vezetői első és legfontosabb kötelességüknek azt tartották, hogy számba vegyék ezeket az apátlan árvaakat. Ott-hont teremtek és gondoskodnak kenyérről, ételről, amelyet oly hosszú időn át nélkülözött ez a kis emberi sereg. Megindultak városban és vidéken a lelkes kis csapatok. Járták a falvakat, gyűjtöttek, hordották, élelmet, gabonát, pénzt, mindent, amire szükség volt. A cél az volt: elfelejtetni ezekkel az apróságokkal a külföldi, széppé és vidámmá tenni kezdődő kis életüket.

Ma már túl vagyunk a nehezén!

Ma már teljesen megbarátkoztak az intézménnyel, szeretik a vezetőket, akik anyai gondossággal állnak melléjük.

Amikor jobban körülhúztunk, örömmel állapítottuk meg, hogy a gyermekek főleg rendelt óvónő és otthon vezetője, a legnagyobb tisztaságot és rendet követelik meg.

— Ma már túl vagyunk a nehezén — tájékoztat a kisérletünkben levő dr. Horváth Miklósné, aki egyébként a Népvédelmi Szervezet megyei vezetője.

— Az otthonban két osztályt létesítettünk — mondja. — Van egy bölcsődénk az emeleten, ahol apró éves gyermekek vannak. Ezeket is napjában többször leviszük a játszótérre és gondosan vigyázunk rájuk.

— A másik osztályon vannak a nagyobb gyermekek, egészen 12 éves korig. A két osztályon jelenleg mintegy 45 gyermek van. De ez mindig változik. A gyermekek tulnyomó részben ipari munkásoké. Az anya minden reggel behozza gyermekét az otthonba és csak alkonyatkor viszi haza.

— A mai nehéz közellátási nehézségek ellenére is megbirkózunk a lehetetlennel. Napjában ma is két fogásos ebédet adunk, sőt olykor hushoz is tudunk jutni.

A legnagyobb gond: a cukor

Legnagyobb nehézségeink a cukor körül mutatkoznak. A gyermekeknek cukorra volna szükségük. Képzeli el, hogy ennyi gyermek hat hétre 4 kiló cukrot kapott a várostól és megyei viszonylatban az egész nyári időnyre 3580 gyermek cukor-ellátására 180 kilót utaltak ki. Reméljük, hogy az illetékes hatóságok méltányolni fogják a gyermekek helyzetét, méltányolni fogják testi fejlődésükhöz elengedhetetlenül fontos cukorszükségletet és lehetővé teszik a képest az otthon számára biztosítani a cukrot. Tej tekintetében hiányunk nincsen.

—Tájékoztató nem lenne teljes — mondja dr. Horváthné, — ha nem köszöném meg itt a Népi Egységnek keresztül annak a sok névtelen embernek az erején felül nyújtott támogatást, az otthon fenntartására. Így meg kell köszönnöm Berszán Andrást szentgyörgyi cipész kismesternek, aki 4 pár bőrtalpu cipővel sietett a lábbeli nehézségekkel küzdő gyermekek segítségére. Továbbá ugyancsak köszönni tartozom Péter Gyulának, aki szintén cipőt küldött az otthonnak.

Ezzel a látogatásunknak végre is értünk. Amint kilépünk a kapun, mosolygó gyermekarcok figyelnek utánunk. Úgy érezzük, hogy sorsuk jó kezében van.

Bujdosó Gyula

A háború okozta sebek gyógyításáért küzd a Népvédelmi Egyesület. Támogassátok a Népvédelmi Egyesületet!

Vázlat Asztalos Istvánról

A nép írója, aki a népek felszabadulásáért küzd

(Brassó) Csak rá kell pillantani, csak egy-két szót kell vele váltani, hogy az ember felmelegedjék, hogy meglássa benne a nép fiát. Keresetlen, egyszerű, közvetlen. Dehogy is titkolja, dehogy szégyelli, hogy küzd, egyszerű emberek gyermeke.

Egy pillanatra elröved a szeme a rozsdásodó ősi Brassón. Régi, fájdalmas emlékek kötik a csenkaltai városhoz. Itt van eltemetve az édesapja. Ő is itt küzdött ebben a rohamosan épülő városban. Mosolyogva emlékszik vissza, hogy mikor egy alkalommal Balogh Edgárhoz volt meglíva, eszébe jutott, hogy ahhoz a házhoz annak idején mennyi maltort hordott ő is. A keresztvári alagútépítésnél is vízfordóként kezdte. Mikor már képesített bányász lehetett volna, kész lett az alagút. Ismét a munkanélküliség sivár napjai következtek.

Most harminchat éves. Harminc éves korában kezdett írni. Komoly irodalmi körök is felfigyeltek rá. Gyors egymásutánban jelentek meg elbeszélései kötetek, regényei. „Elmondja János”, „Új esztendő” című regényeire felfigyelt a magyar közönség.

A „Fekete macska” című népi drámáját Budapesten adták elő. Írói körökben

nagy sikere volt. A közönség is rendkívül melegen fogadta a sok üres, léha mágnásozott után. Természetesen a színházi folyóiratok és a bizonyos „hangadó” réteg így kezelt a sikert agyonhallgatni. Nem szerették a népet a maga meztelen valóságában. A kérgestenyérű, egyáltalán nem szalonképes íróról meg egyenesen idegenkedtek. Asztalos István nem volt az „esetük”.

Nem vesztette el a reményét. A dolgozó ember derűje ott csillogott a szemében a legnehezebb időkben is, amikor csak a József Attila sötét sorsa lebegett a szeme előtt. Kitartott a népe mellett a végsőkig. Mint katonaszökevény élte át Buda ostromát. Törhetetlen hittel hitt a népek felszabadulásában. De nem állt meg a pusztán hitnél, dolgozott is a nép felszabadításáért.

Jelenleg, akár a többi demokrata író, dolgozik. Nem regényen, vagy színdarabon, hanem ott, ahol a munkájára, segítségére, tapasztalataira éppen a legnagyobb szükség van.

Ime Asztalos István, egyike azoknak, akiket így hirdetett a lap: ... az Aroban, ahol íróik, a nép írói...

Valóban a mi íróink.

(t. b.)

„Kaláka, Népi Szövetkezetek Központja” elnevezés alatt egybeolvadt a délerdélyi és északerdélyi magyar szövetkezeti mozgalom

Megválasztották az új igazgatóságot

(Marosvásárhely) Kedden tartották meg Marosvásárhelyen a délerdélyi és északerdélyi Hangya Központok egyesülését kimondó közgyűlést. A nagyjelentőségű gazdasági eseményre Erdély minden részéből mintegy 400 szövetkezeti kiküldött sereglett össze. Az egyesülést kimondó közgyűlést megelőzően mindkét központ külön tartotta meg évi rendes közgyűléseit, ezt követően pedig külön-külön fogadta el az igazgatóság határozatát a közös központ megalakítására vonatkozóan. Délután 11 órakor a ref. kollegium dísztermében került sor az együttes gyűlésre.

A gyűlést Haller István délerdélyi elnök szavai vezették be.

Ezután Korparich Ede, a vendéglátó Erdélyrészi Hangya elnökének megnyitóját következett.

Az elnöki megnyitó után üdvözlések hangzottak el. Az első szónok Dr. Antalfi Endre alispán volt, aki a vármegye nevében köszöntötte a közgyűlést és biztosította támogatásáról. Egyházaik részéről Márton Áron püspök levelében üdvözölte a szövetkezők táborát.

Az unitárius egyház üdvözlését Ürmösi József főtitkár, a református egyházét Bíró Mózes lelkész, míg az evangélikus egyházét Rigó János lelkész tolmácsolta.

A Magyar Népi Szövetség Országos Végrehajtó Bizottságát Dr. Csákány Béla főtitkár képviselte, aki beszédében azokra az elvi szempontokra mutatott rá, melyek alkalmazásával a szövetkezetek fejlődését a jövőben biztosítani lehet. Az első ilyen szempont, hogy a szövetkezetek minél szélesebb népi tömegekre támaszkodjanak. A második szempont, hogy a magyar szövetkezeti szervezkedés ne jelent senki elzárkózását.

A Kommunista Párt nevében Fuchs Simon marostordamegyei titkár beszélt, aki a párt támogatását ígerte abban az építő munkában, ami a falvakban és városokban a szövetkezetek vár.

A Bethlen kollégium nevében. Elekcs Viktor rektor-professzor vett búcsút a

nagyenyei Hangya központtól. A Hiteles szövetkezetek Szövetsége nevében György Endre ügyvezető igazgató köszöntötte a testvérszövetkezeti központokat az egybeolvadás alkalmával.

A két központ egybeolvadására vonatkozó javaslat során az igazgatóság a „Hangya” név elhagyására tett javaslatot. A közgyűlés hosszas vita után végül: „Kaláka” Népi Szövetkezetek Központja elnevezés mellett döntött.

Az alapszabályok elfogadása után az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok megválasztására került sor. Az igazgatóság tagjai lettek: Bandi János földműves Hosszufalu, Benedek Gábor lelkész Kőkös, Bitay Antal kántor Bogártelke, Buszta József földműves Nyárádszentlászló, dr. Gál Miklós ügyvéd Torda, Haller István Kerelőszentpál, Kovács Mihály vasipari munkás Arad, Korparich Ede nyug. sorhajóhadnagy Marosvásárhely, Máté Lajos földműves Etéd, Ambrus Péter kisiparos Nagyvárad, Veress István tanár Csombord. Felügyelők: Csákány János banktisztviselő Kolozsvár, Orbán János földműves Szilágyváron, Vásárhelyi István kiskazda Marosludas, rendes tagok. Pótagok: Imecs Sámuel földműves Vargyas, Lozádi Domokos kiskazda Felvinc, Rigó János lelkész Székelyszombor. A propaganda bizottság tagjai: Bakó József földműves Csikszentmárton, Berekméri István földműves Sáromberke, Besenyei László tanító Árpád, Csákányovszky Károly kisiparos Kolozsvár, Erdős Gábor lelkész Gidófalva, Fejér Pál tanár Brassó, Jánosi József tanító Siménfalva, Kacsó Sándor író Kolozsvár, Mihály Károly lelkész Szék, Ortnér Béla cipész Arad, Szilly Miklós m. tisztviselő Temesvár, Pozsonyi József lelkész Sinfalva, Szócs József igazgató tanító, Kutya, Tőkés József lelkész Málnás, Ürmösi József lelkész Kolozsvár, Zserai Gáspár gépész Majlátfalva.

Az új igazgatóság elnökéül Korparich Edét választották meg.

88.000 romániai hadifogoly után hazalelé Mit mondanak a Szovjetből hazatérő foglyok?

(Bucuresti.) A Groza Péter dr. miniszterelnök vezetése alatt álló kormányküldöttség moszkvai tárgyalásai során többek közt azt az eredményt is elérte, hogy a romániai hadifoglyok még a békeszerződések aláírása előtt hazatérhessenek az országba. Sok ezer anya és hitves áldása száll a nép miniszterelnöke felé ezért. A Szovjetszövetség, mint minden tetteiben, most is pontos. Már érkeznek ezrével a hazatérő hadifoglyok. Focsaniban, Râmnicul-Săratban és Buzăuban rendeztek be

számukra pihenő és szétosztó táborokat.

A „Scănteia” című fővárosi lap munkatársa meglátogatta a Râmnicul-Sărat-i központi tábor, ahol több hazatérő fogollyal folytatott beszélgetést.

A foglyok között az 1920-as korosztálytól az 1944-ig minden kor képviselve van. Igen sokan közülük északerdélyiek, akik még a magyar hadseregből estek fogságba.

Az egyik elmondja, hogy a donmedencei 208. számú táborból jön. A szénbá-

nyákban dolgozott a szovjetmunkásokkal együtt. Bűszkén meséli, hogy naponta 2—300 százalékkal termelt többet az előirtánál. Arra a kérdésre, hogy mi készítette erre, azzal válaszolt, hogy úgy érezte, minden lapát szénrel közelebb hozza Hitler vereségét, azét a Hitlerét, aki annyi szerencsétlenséget zúdított a világ népeire. A Szovjet egyébként méltányolta és bőségesen jutalmazta a többtermelést, úgy hogy mindenképpen jól jöttek ki.

Arra a kérdésre, hogy milyen volt a viszony a különböző nemzetiségű foglyok között, Bíró Dénes csikrákosi legény válaszolt:

— Az archangelszki 101. számú táborban, — mondotta — öt-hatféle nemzetiségű fogoly is lakott. Sőt egyetlen munkacsoportban is voltak többféle nemzetiségűek. Mondhatom, hogy a legteljesebb összhang uralkodott közöttünk. Hogyne, kérem, hiszen valamennyien munkások és földművesek voltunk hazulról. Igaz, volt közöttünk néhány értelmiségi is, de nem volt földbirtokos fajta, aki izgatott volna a nemzetiségek ellen. Mi, munkásemberek hamar rájöttünk, hogy milyen játékot tiztek velünk uraink. Mindegy, ha magyar, ha román! Mi, egyszerű emberek jól megértünk egymással. Tudtuk, hogy március 6-án az országban a demokrata kormány került hatalomra és biztosíthatunk mindenkit, hogy mi, magyar és román földművesek a jövőben testvéri módon élünk majd egymás mellett. Ma már tudjuk, hogy a földművesnek, a munkásnak, legyen az román vagy magyar, egy az érdeke: az, hogy szabadon, jólétben éljünk és soha többé ne legyünk rabok, mint a multban.

Egy moldovai tanárember, Gurgu Anton a Donyec melletti 280. számú fogolytáborból tért haza. Elmondja, hogy az a sok virágzó, gyönyörű város, amelyeken akkori előnyomulásuk alkalmával áthaladtak, most csupa rom, tiszók és hamu. A németek nemcsak a hidakat, utakakat és egyéb katonai fontosságú gőcpontokat robbantottak fel, hanem tehetetlen dühükben porig romboltak le minden középületet, kórházat, iskolát, gyermekotthont, könyvtárat, muzeumot és lakóházakat. Elképzelhetetlen az a veszett dühvel véghezvitt rombolás, amit a németek a Szovjetszövetség területén elkövettek. A fogolytáborunk is ilyen elpusztított területen volt, — mondotta — Sztálino közelében. A tönkretett, megkínzott, kifosztott lakosság mégis barátságos volt velünk szemben. Megmondták, hogy tudják, nem mi vagyunk a bűnösök.

A hazatérő hadifoglyok általában a legjobb benyomásokkal jönnek haza a Szovjetszövetségből. Azt mondják, hogy ott mindenki, aki dolgozik, egyenlő jogoknak és előnyöknek örvend. Mindenkit a képességei és teljesítménye után fizetnek.

— Ha ismét csend lesz és béke — fejezte be szavait Gurgu Anton tanár — egyetlen vágyam, hogy ismét ellátogassak a Szovjetszövetségbe, ahol sok olyan dolgot tanulhatok meg, amelyek birtokában az itthoni népek nagy hasznára lehetek.

A MNSZ bukaresti tagozatának hírei

Szombat este a helyi csoport kulturális-sorozatának keretében Kun András mérnök, aki a szovjet-román kereskedelmi tárgyalásokkal kapcsolatban Moszkvában járt, beszámolt moszkvai élményeiről. Az előadó meleg szavakkal ismertette mindazt, amit ott látott és tapasztalt, érdekes előadását a nagyszámú hallgatóság meleg tetszéssel fogadta.

A MNSZ bukaresti helyi csoportja átszervezte könyvtárát s azt a legújabb magyar kiadványokkal egészítette ki. A könyvtár minden hétfőn, csütörtökön és szombaton este 6—8 óráig áll a tagok rendelkezésére.

A bukaresti helyi csoport műkedvelői csütörtökön, 27-én, az Intrarea Zalomit 6 szám alatti helyiségekben díszteremben előadást rendeznek. Előadásra kerül Balázs Béla, a kiváló magyar író „Hazatérés” című 4 felvonásos színműve. Balázs Béla hosszú időt töltött a Szovjetszövetségben, mint száműzött. Az előadásra kerülő színműve is a Szovjetszövetségben játszódik le.

Georgescu Teohari belügyminiszter elnöklésével

Közigazgatási értekezlet folyik Kolozsváron

(Kolozsvár, Rador.) Kolozsváron ma reggel rendkívül fontos közigazgatási értekezletet tartottak. Az értekezletet a belügyminisztérium hatáskörébe tartozó szervek tevékenységének ellenőrzése céljából hívták össze és azon résztvett a tartomány valamennyi megyefőnöke és bírája, valamint polgármestere is.

Az értekezlet fontosságára jellemző, hogy arra bekérték a csendőrpáncsnok-ságok, egészségügyi felügyelőségek és mezőgazdasági kamarák jelentéseit is. Megvizsgálják mind a hatóságok, mind a lakosság valamennyi sérelmét és kívánságát, valamint szükségleteit. Ezek közül a sürgőseket és az azonnal megoldhatókat

már az értekezleten elintézik.

Az értekezleten maga Georgescu Teohari belügyminiszter elnököl, de társaságában vannak Vantu G. és Burcă I. államtitkárok, Silviu Gh., Geamăna Gh. vezértitkárok és Tănăsescu Stelian közigazgatási vezérigazgató is.

Ülésezik a MNSZ végrehajtóbizottsága

(Bukarest) A Magyar Népi Szövetség végrehajtóbizottsága pénteken, 28-án, Kolozsváron ülést tart. Az ülésen az egyes ügyosztályok vezetői beszámolnak az ed-

dig elvégzett munkáról s a jövő munkatervéről. Megvitatás alá kerülnek a Magyar Népi Szövetséget érintő időszakos politikai és gazdasági, továbbá a szervezeti

kérdések. A végrehajtóbizottság ülésére Bukarestből Cziko Nándor, Révy Ilus végrehajtóbizottsági tagok és Rósa Ferenc, a helyi csoport megbízottja utaztak el.

A Romániai Magyar Írók Szövetségének elnöksége is részt vett a Iosif O. Ștefan emlékére rendezett ünnepségen

(Brassó) Székelydörög, nagy külföldi magyar közönségben vasárnap, Iosif O. Ștefan román költő születésének hetvenedik évfordulóján szép ünnepély folyt le. — Részt vettek a hivatalos kiküldöttek, ezenkívül Nicolae Constantiu, a propagandaügyi minisztérium részéről, valamint Nagy István a Magyar Írók Szövetségének elnöke, Asztalos István író, a MNSZ brassói, csiki, udvarhelyi kiküldöttei és a daróc-i MNSZ tagozat tagjai.

Iosif O. Ștefan, aki Brassóban 1875-ben született, gyermekéveit töltötte Daróc közönségében. Ismeretes, hogy lefordította Petőfi „Apostol” című művét, valamint válogatott verseit.

Az ünnepséget egyházi szertartás vezette be, majd Preda Gr. szólalt fel. Ezután Nicolae Constantiu minisztériumi igazgató méltatta a költő munkásságát. A közelmúltban a magyarok tartották Segesváron Petőfi-ünnepélyt, — mondotta — ahol a román írók is képviselték magukat. Most a magyar írók jöttek el ide, hogy ezzel is kimélyítsék a barátságot a két nemzet között.

Az „ARLUS” nevében Marin Nicolae író beszélt. A mai írók és költők feladata az — mondotta —, hogy mind a Szovjet-szövetséggel, mind a más demokráta népekkel az igazán alakultul megteremtsek

a szoros kapcsolatot.

Nagy István az erdélyi magyar írók nevében beszélt. Kiemelte, hogy a demokráta magyar íróknak minden igyekezzet arra irányul, hogy közelebb hozza a két népet. A múltban a demokráta írókat félreértették, téves irányban mutatták be a népek. Iosif O. Ștefan is a nép fia volt és példát adott, hogy miképp kell a népeknek együtt élniük. Lefordította a mi nagy szabadságharcos költőnk munkáit, valamint több más nemzetiség költőjének a verseit is.

Beszélték még Racot, a rokonság nevében dr. Iosif, valamint Albu újságíró.

A román-magyar testvériség szellemében folyik a „Haladó Ifjuság” szervezetének brassói kerületi értekezlete

Melegen ünnepelték a székelyföldi haladó ifjakat példás szervezeti munkájukért

(Brassó) A Haladó Ifjuság brassói kerületének első szabad értekezletét szeptember 25-én tartották meg a kerülethez tartozó Fogaras, Seben, Kis- és Nagy-küküllő, Udvarhely, Csik, Háromszék és Brassó megyék kiküldötteinek részvételével. A román és magyar lakosságú megyék haladó szellemű ifjuságának ez az értekezlete a testvéri együttműködés jegyében nyílt meg. Kezde a bukaresti központi bizottság kiküldöttjétől, valamennyi megyei szervezet beszámolójának lényeges pontja az együttműködés román és magyar nemzetiségű ifjak megértő, barátságos együttműködése volt, mint legfőbb feladat pedig a testvéri együttélésnek a mindennapi életben élő valósággá leendő teljes kiépítése szerepelt. Ennek szelleme egyébként a kiküldöttek részéről már a megnyitó ülésen a román-magyar testvériség egyre megismétlődő, kitörő éltetésében is megnyilvánult.

Lupu Petre, a bukaresti központ kiküldötte, Priscu, a brassói kerület központi bizottságának titkára, Tompa János, Sargu brassói és Fazakas János udvarhelyi megyei bizottsági tagok lelkes beszédekben a romániai „Haladó Ifjuság” szervezetének hármas feladatát ismertették. Első feladat a megértő egység megteremtése a haladó szellemű ifjak körében a nemzetiségek, osztályok és felekezetek között. Második feladat a fasizmus elleni harc, harmadik az újjáépítés megvalósítása nemcsak gazdasági, hanem erkölcsi téren egyaránt.

Lupu bukaresti kiküldött beszámolt a nemrég létesült munka-dandárok lelkes tevékenységéről. Ezeket a demokráta harcosok nevével, vagy a győztes demokrácia nevezetes eseményeiről nevezték el. Így van Groza Petre, Gheorghiu-Dej, Georgescu Teohari, Március 6. nevű munka-dandár. Egy-egy alakulat több, mint 400

főnyi és a létszámuk egyre szaporodik. Első tennivalójuk az óvóhelyek felnyitása és azokból az értékes faanyag kiemelése volt. A bukaresti keleti pályaudvaron vasúti vágányt tettek le egy kiágazó vonalhoz, a gázvezetékhez szükséges föld- és egyéb munkát végzik el. Legkevesebb munkateljesítmény heti 8 munkaóra.

Ifjúsági munka-dandárok tevékenysége

Elégtétellel állapította meg, hogy Csik- és Udvarhely megyék haladó ifjusága még akkor megalakította munka-dandárait, mielőtt felhívást kapott volna a bukaresti központtól és az értekezletre a csikiak már a munka-dandárok jelvényével jelentek meg. Az értekezlet résztvevői meleg ünnepségekben részesítették a példátmutató székelyföldi haladó ifjakat.

Sargu központi bizottsági tag a brassói kerülethez tartozó haladó ifjaknak szervezeti munkáját ismertette. Eszerint Brassó megyében 3500 haladó ifju, Fogaras-

megyében 1016, Sebeny megyében, ahol csak nemrég szervezkedtek meg, 643, Kis- és Nagy-küküllő megyékben Medgyes központtal 4239 és Segesvár központtal 2000 ifju, Csik megyében 7000, Háromszéken 8000 és Udvarhely megyében 13.000-en. Haladók a szervezett haladó ifjak száma. A székely megyékben nagy súlyt helyeztek a 7—15 év közötti úgynevezett pionirok szervezésére és nevelésére. Ezek közt léte után ismét lelkes ünnepségekben részesítették a székely haladó ifjakat.

Az értekezlet lapzártakor még tart.

Be kell szolgáltatni a tilos nyomtatványokat

A propagandaigazgatásnak a fegyverszüneti egyezmény 16. pontját alkalmazó bizottsága ezúton hozza tudomására valamennyi kiadónak, könyvkereskedőnek, antikváriusnak, könyvtárnak és újságíróknak, akik nyomtatványt árulnak, hogy a tilosnak nyilvánított műveket szolgáltatásukba.

A propagandaügyi minisztérium 2 füzetet adott ki, amelyben pontosan fel van tüntetve minden olyan mű, amelyet kivon-

tak a forgalomból. Valamennyi érdekelt köteles 1945. október 10-ig ezeket a füzeteket — amelyek a propagandaügyi minisztérium (Bucuresti, Calea Victoriei 141) ingyen bocsájtja a rendelkezésükre — feltétlen beszerezni.

Akik ilyen tiltott nyomtatványt továbbra is birtokukban tartanak, a fegyverszüneti egyezmény 16. pontjának szabotálása miatt kerülnek a bíróság elé.

Redut Mozeó Brassó

Ma bemutatja

A budai cukrászda

című magyar zenés vígjátékot.

Főszereplők:

Perczel Zita, Csontos Gyula, Kabos, Somlay

A legjobban sikerült vígjáték a fenti együttlessel

Két órai kataság

Előadások naponta 3—4.45—6.30—8.15 órákor

Ismerjük meg a Szovjetszövetséget

Kelet-szibéria, az „ismeretlen ország”

A közutadban Kelet-szibériáról általában az a hit él az emberek lelkében, hogy sivatár, pusztaság, fagyos terület, ahol a cse-nevész, gyér erdők között csak néhány éhes farkas tengeti életét. Ugy is emlegetik, mint az örök jég birodalmát. Általában mint a Szovjetszövetség egyik „vidékét” ismerik. Ez a „vidék” egyébként, amely a Bajkál-tól az Északi Jegestengerig terjed, nem kevesebb, mint két és félmillió négyzetkilométer területű. Elférne benne egész Németország, Olaszország és egy ötször akkora területű állam, mint Japán.

Hatalmas mangánérc, réz, platina, cink, szén, kőolaj és drágakőlelőhelyei vannak. Ezeket eddig nem sikerült kihasználni. A szovjetállam szervezőereje kellett ahhoz, hogy feltárják ezeket az ember boldogulását előmozdító mérhetetlen kincseket a föld mélyéből.

Az utolsó 10—15 évben a nagyüzemek és korszerű városok egész sora nőtt ki a szibériai vadonból, ezek között a Távolkelet bűszkesége, Komszomolszk városa, az Amur partján, négyszáz kilométerre a legközelebbi vasútvonaltól az őserdő mélyén.

Annakidején néhány ezer ifjúkommunista vágott neki az irtatlan őserdőnek, hogy megteremtse a kincses óriásvárost. A sűrű őserdő, amely hemzsegett a vadállatoktól és kigyóktól, kivágták és ezen a helyen emelkedik ma a Távolkelet gyönyge, az amurparti Komszomolszk. Ugyanilyen körülmények között nőtt ki az őserdő mélyéből Arany Kolomája, amely, mint a neve mutatja, gazdag aranylelő helyen épült. Ezeket a városokat nem a töke hívta életre, a gyors meggazdagodásért, hanem a Szovjetszövetség haladni, alkotni, építeni vágyó ifjusága.

A moszkvai északi pályaudvarról 1937 áprilisában indult el az első vonat, amely 400 önkéntes lányt szállított a Távolkeletre.

Abban az évben a Szovjetszövetség 80 ezer ifja kérte, hogy résztvehessen a távolkeleti építőmunkában.

Egymásután nőttek ki a hatalmas ipartelepek, városok, iskolák, színházak, kórházak és tudományos intézetek.

Ahogy nőtt, gazdagodott a Távolkelet, úgy fokozódott Japán sóvár vágya ezek után a gazdag területek után. Azt remélte, hogy a hitleri Németországgal kötött szövetsége révén megszerezheti a szovjetnép munkájának eredményét.

A háború folyamán azonban még tovább fejlődött a Távolkelet. 1940—43-ban csak a komszomolszki üzemek háromszorosára fokozták a termelést. Új nagyuze-mek keletkeztek, amelyek hatékonyan járultak hozzá a hitlerellenes arcvonal táplálásához. A halakban hihetetlenül gazdag folyók ma már a Szovjetszövetség szükségleteinek egynegyedét fedezik.

A gyárak azonban nemcsak a föld mélyéből felhozott kincsekkel gazdagították a Szovjetszövetség népeit. Mellette egyéb iparok egész sora fejlődött ki. Szibéria állat- és növényvilága is minden képzeletet felülmúló gazdagságot mutat. A végtelen őserdőkben 150 féle vadállat él, többek közt a rendkívül értékes szőrmejú párdúc, amurtigris, vadmacska, fekete, himalajai és barna medve, szürke és vörös farkas, szarvas, vaddisznó, hermelin, lékróka, hód, foka stb. Vizeiben nyúzsögnak a legfinomabb halfajták. A lazac a földkerekségen sehol sem él olyan nagy tömegben, mint Szibéria vizeiben.

A fáknak 2500 válfaját ismerik itt, köztük rengeteg máshol alig előforduló ritka értékes ipari fát.

Most, hogy mind a hitleri Németország, mind a falánk, kapzsi Nippon, örökre eltűnt a történelem színpadáról, a dolgozó, békés emberi társadalom soha nem látott jólétnek néz elébe. S ebben nagy része lesz a kincses Távolkeletnek, mely örökre megszűnt a kizsákmányolás tárgya lenni.

Rövid-galanteri-kötöttáru stb. nagyban és kicsinyben, nagy választékban

WEISZFEILER Testvérekénel
Brassó, Piața Libertății Nr. 27.
Telefon: 11-71.

Ablaküvegezést

vállal KÖVÁRI speciális képerkeztető műhelye, Brassó, Kapu utca 59. II. emelet. Ugyanott festmények és szentképek eladó.

Veszünk

hullott
almát

FRAȚII STOLLWERCK S. A.,
Brașov, Hosszu utca 106.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.